

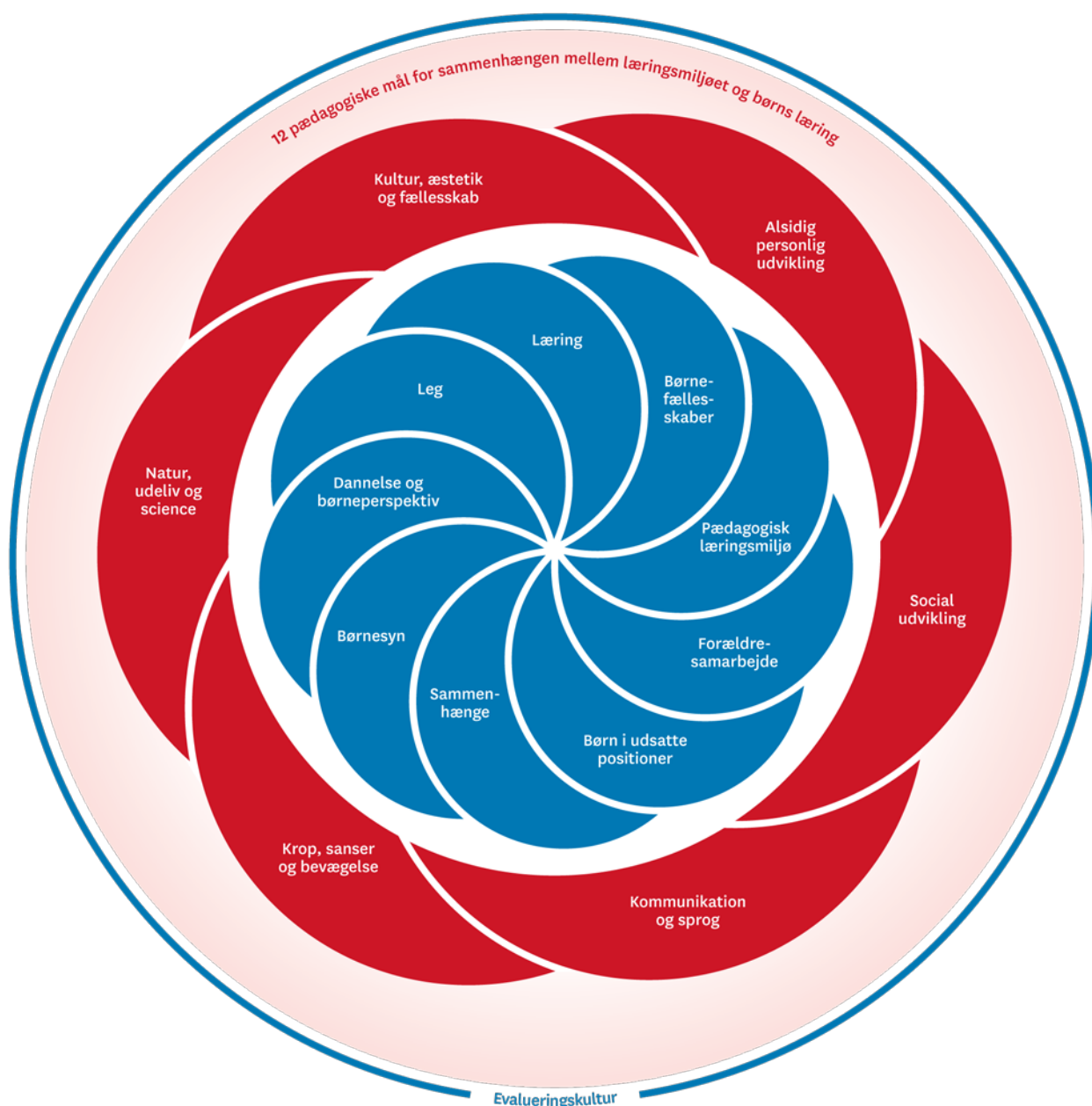
Pædagogisk læreplan for Område Jerne-Spangsbjerg 2020-2021

Jerne- Spangsbjerg området

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Vores strategi

Vores Vision:

Områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg - barnet og bevægelsen i centrum.

Vores mission:

Områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg har læringsmiljøer, der skaber fundament for et sundt liv med udgangspunkt i krop og bevægelse og med afsæt i Active Living og rammen for Bevæg Dig For Livet.

Vores målsætning:

At udvikle læringsmiljøer i dagtilbuddene, der skaber mere bevægelse, styrker børnenes motoriske færdigheder og øger kropsbevidstheden. Dette gøres blandt andet gennem fysisk aktivitet af høj kvalitet.

Vores målsætning er ligeledes "At slippe legen fri", således at legen kan blive det bærende element.

Vores baggrund:

Fysisk aktivitet, leg, bevægelse og motorisk udvikling er flere sider af samme sag - især når der tales om børn i alderen 0 til 6 år. Fysisk aktivitet har dels nogle væsentlige sundhedsmæssige gevinster, og det er samtidig et effektivt pædagogisk redskab. Når børn eksperimenterer, er deres motivation selve drivkraften. Når vi slipper legen fri, er motivationen til at lege og bevæge sig det bærende element.

Aktive børn i dagtilbud er således en tidlig forebyggende og sundhedsfremmende indsats, der giver alle børn i de deltagende dagtilbud oplevelsen af glæde ved bevægelse og gør dem motorisk stærke til en sund start på livet. Samtidig er fysisk aktivitet et rigtigt effektivt pædagogisk redskab, der kan bidrage til børns trivsel, udvikling, læring og dannelse - både fysisk, psykisk, socialt og kognitivt. Derfor er *vores indsatsområde* : *Aktive børn i dagtilbud – sundere, gladere og klogere børn!*

Vores delmål for børnenes læring:

At børnene føler glæde og har lyst og mod til bevægelse

At børnene lærer at koordinere kroppen

At børnene lærer at anvende forskellige redskaber

At børnene lærer at blive selvhjulpne

At børnene lærer at opleve velvære, og har styrke, udholdenhed og selvkontrol

At børnene får gode og sunde vaner

Hvor bor vi?

Vi har i området tre afdelinger:

Afdeling Højvangshaven, Højvangshaven 9 rummer 44 vuggestuebørn og 88 børnehavebørn, hvor af 27 børnehavebørn kører i udflytter hver dag (i turnus).

Afdeling Vognsbøl Børnehus, Gl. Vardevej 97 rummer 75 vuggestuebørn samt ca. 110 børnehavebørn.

Afdeling Bydelens Børnehus, Stengårdsvej 313 rummer 50 vuggestuebørn samt ca. 60 børnehavebørn. Afdelingen bor i huset Krydset, hvor der er mange samarbejdspartnere eks. 3 i 1, politi og fritids-ungdomsklub.

Alle afdelinger samarbejder tæt med Cosmo-skolen (Spangsbjerg, Bakkeskolen og Boldesager), eks. Smart Skolestart, hvor der følger en ansat fra afdelingen med over i skolen.

Ligeledes samarbejder vi i lokalområdet med ældrecentre/plejehjem samt Jerne IF.

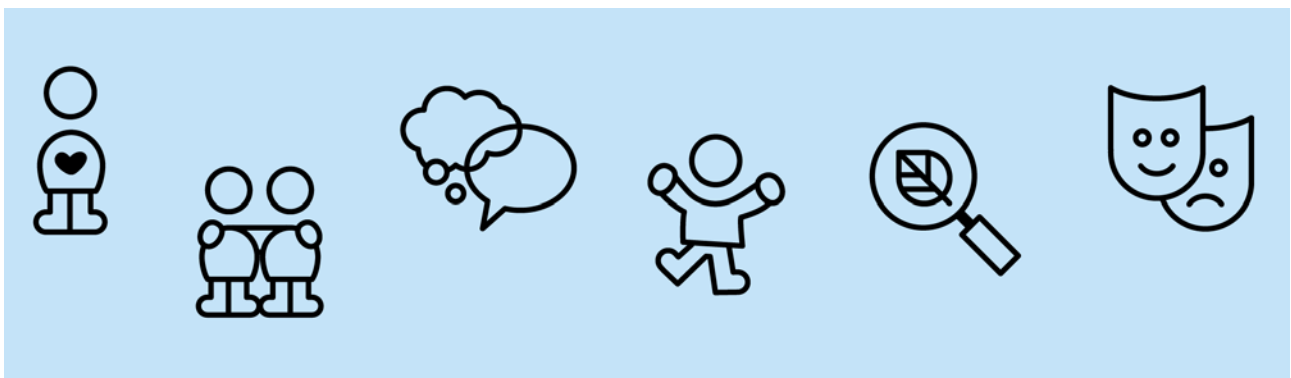
Bydelens Børnehus

Vognsbøl Børnehus

Højvangshaven

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som er kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Vi forholder os til fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

Børnesyn

I områdeinstitutionen Jerne - Spangsbjerg ser vi barnet som et selvstændige og kompetent lille menneske, som har behov for et pædagogiske personale med kant: konsistent, anerkendende, nærværende, tydelig/tilidsvækkende og som har det relationelle i centrum.

Barnet er aktiv medskabere af et barneliv i daginstitutionen, hvor det pædagogiske personale er lyttende og ansvarligt handlende med udgangspunkt i dét, som barnet kalder på. Det er det pædagogiske personales ansvar at skabe meningsfulde vilkår for barnets muligheder for reelle valg og fravalg; dette gælder i mange af dagens sammenhænge, planlagte aktiviteter, rutiner og i legen.

Legen, aktiviteten eller dagens rutiner udvikler sig i ny og anderledes retning, forbi det pædagogiske personale og barnet/børnegruppen i dialog og respektfuld samvær skaber nye muligheder og virkeligheder.

Lysten til at udforske stort og småt understøttes, ikke mindst i områdeinstitutionens vel indrettede fysiske rammer – inde som ude.

Dannelse

I Områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg har dannelse to dimensioner: den almene dannelse og karakterdannelsen.

Den almene dannelse: Det pædagogiske personales mål er at skabe læring i forhold til den danske historie og de kulturelle værdier; således lærer barnet om traditioner og tidligere tiders levede liv. Barnet lærer at bruge sin demokratiske stemme, og det lærer, at flertallet bestemmer i stunder, og den fælles beslutning følges loyalt.

Karakterdannelsen: Det pædagogiske personale ønsker i samarbejdet med forældrene, at barnet lærer at begå sig i sociale relationer som et "ordentligt menneske": siger goddag og farvel, vi sidder ved bordet og spiser, vi lærer turtagning og køkultur, vi taler respektfuld til hinanden, vi har respekt for forskelligheder, vi viser hensyn og passer på hinanden. Barnet er en værdifuld part i et fællesskab, hvor alle skal lære, trives og udvikle sig. Det pædagogiske personale og forældrene understøtter læringsmiljøet som de gode rollemødelere. Dannelsens fundament er værdierne: respekt, udvikling, trivsel, engagement og nærvær.

Vi har fokus på børnene digitale dannelse jf. Esbjerg Kommunes strategi "Børns digitale dannelse" og "Den digitale opgave i Dagtilbud".

Leg

I områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg veksler vi mellem forskellige former for leg.

Ved at slippe legen fri giver vi plads til, at børnene har valgmuligheder og selv kan vælge, hvad de vil lege, hvem de vil lege med, og hvilke regler der skal være i legen. Derved får børnene mulighed for at skabe sig grundlæggende erfaringer, de lærer at tage ansvar for egne valg og handlinger og at begå sig socialt. Det pædagogiske personales rolle er at gå bagved og være observerende og berige den leg, børnene sætter i gang. Vi stiller krav til legemiljøets karakter, indhold og rammer, og understøtter barnets aktiviteter i disse.

Definition på "Vi slipper legen fri":

Kroppen er et stort sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen. Børn er i verden gennem kroppen. At slippe legen fri handler om at give børn mod til at prøve nyt, at turde fejle, famle og slippe fantasien løs. Når vi slipper legen fri, er motivationen til at lege og bevæge sig det bærende element. Den voksne sætter ikke legen i gang og styrer den, men i stedet er de observerende og beriger den leg, der allerede er i gang. "At slippe legen fri" er altså ikke ensbetydende med "fri leg", for vi stiller krav til legemiljøets karakter, rammer og indhold og understøtter barnets aktiviteter i disse.

I den guidede leg, den legende læring går det pædagogiske personale ved siden af og stiller spørgsmål undervejs for at opmuntre børnene til at være undersøgende og eksperimenterende. Børnene præsenteres for et "problem" der skal løses, men der gives ikke løsningsforslag. Børnene udvikler deres kreativitet og fantasi ved at afprøve forskellige muligheder.

Når vi ønsker at lære børnene bestemte færdigheder går vi foran og viser børnene, hvad de skal lære. Børnene præsenteres for, hvordan et problem kan løses. Børnene udvikler her kendskab til hvordan forskellige materialer bruges, færdigheder og viden.

Læring

Barnet lærer primært gennem krop og sanser, derfor skal det så vidt muligt erfare via hele kroppen og alle sanserne. Vi giver børnene de bedste forudsætninger for læring bl.a. gennem vores fokus på sanseintegration og grundmotorik.

Barnet lærer, når det er i flow og af at blive udfordret relevant. Flow i læring opstår, når man opstiller klare, konkrete og realistiske mål, således at der er en passende balance mellem færdigheder og viden på den ene side og udfordringer på den anden side. Det pædagogiske personale tager derfor udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone og støtter barnet, så det motiveres og bevarer troen på, at det kan selv.

I Områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg har den legende tilgang stor værdi. Vi skaber trygge rammer, der giver børnene mulighed for at undersøge og eksperimenterer. Gennem gentagelser lærer de af at prøve og fejle.

Vi ser en stor værdi og læring i hverdagsrutiner, som f.eks. spisestunden med selvhjulpethed og inddragelse i at hjælpe med at dække bord og rydde af efter måltidet, i garderoben og på badeværelse, med at øve og tage tøj af og på, for til sidst at kunne mestre dette.

Børnefællesskaber

Det er i mødet med andre, at vi udvikler os som menneske. Børnenes udviklingsmuligheder fordrer derfor, at de indgår i et gensidigt og nuanceret fællesskab. Ved at "Slippe legen fri" skaber vi rammerne for, at børnene eksperimenterer med at få styr på sig selv, andre mennesker og hele den konkrete verden. At "slippe legen fri" er ikke ensbetydende med "fri leg", for vi stiller krav til legemiljøets karakter, indhold og rammer og underbygger barnets aktiviteter i disse.

Ved at "Slippe legen fri" skaber vi rammerne for, at børnene opnår grundlæggende erfaringer og lærer at tage ansvar for egne valg og handlinger. Det pædagogiske personale sørger for passende forstyrrelser, der kan indvirke positivt både på fællesskabet, men også for det enkelte barn i fællesskabet.

Forpligtigende fællesskaber: vi sammensætter små grupper omkring nogle aktiviteter for, at børnene skal opleve, at der er noget man er nødt til, men samtidig også opleve, at de kan noget, fordi de er en del af en

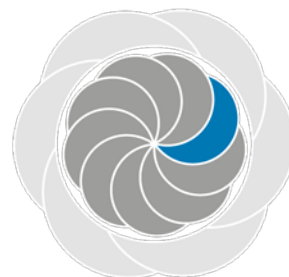
gruppe. De er ansvarlig for at tage sig af andre børn, at være med til at løse fælles opgaver, at blive enige med andre, at træffe kollektive valg og handle kollektivt.

Vi arbejder f.eks. med "Fri for mobberi" der er et pædagogisk antimobbeprogram som styrker børns fællesskaber og forebygger mobning. Gennem "Fri for mobberi" udvikler børnene deres empatiske evne og opnår redskaber til at håndtere drilleri og mobning.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

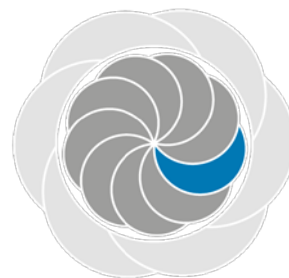
I områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg lægger vi vægt på, at vi har en god social atmosfære med æstetiske rum og funktionel indretning, der inspirerer til og understøtter leg og læring.

Det pædagogiske personale er begejstrede voksne / rollemodeller, der er medskabere af forskellige læringsrum, ved enten at gå foran, bagved eller ved siden af. Vi skaber trivsel og udvikling gennem pædagogisk læringsmiljø med udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone.

Der arbejdes med didaktiske læringsmål, som har børnenes perspektiv for øje.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg er det fælles pædagogiske grundlag for samarbejdet med forældre relationen og dialogen. Der arbejdes kontinuerligt på et tillidsfuldt samarbejde omkring barnet, hvis grundlag

er en åben og respektfuld kommunikation. Forældre bliver mødt af nærværende, omsorgsfulde og begejstrede pædagogiske personaler. Det vil sige, at det pædagogiske personale i området er engagerede, fysiske aktive og faglig kompetente, samt at forældrene altid vil føle sig mødt i mødet med det pædagogiske personale.

I samarbejdet omkring barnets Læring, Udvikling og Trivsel anvendes Hjernen og Hjertet som redskab. Der anvendes dialogprofiler og TOPI-vurderinger. Der afholdes forældresamtaler, der bygger på tillidsfuldt samarbejde, samt værdibaseret tilgang og med mål for øje. Alle forældre inddrages i understøttende aktiviteter.

I samarbejde med forældrene omkring hvordan leg, læring og kreativitet styrker børnefællesskabet anvender vi dagbøger i Tabulex, forældremøder og div. arrangementer.

Forældrene har således også et ansvar for at samarbejde med det pædagogiske personale og i øvrigt holde sig orienteret og bakke op om det arbejde, der foregår i dagtilbud i forhold til barnets og børnegruppens trivsel og læring.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg er det værdifuldt, at alle børn føler sig trygge og oplever at være en del af børnefællesskabet. De pædagogiske læringsmiljøer tilrettelægges således, at det enkelte barn kan deltage. Det pædagogiske personale støtter det enkelte barn i positive mestningsoplevelser ved at have fokus på barnets nærmeste udviklingszone.

I områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg har vi en anerkendende tilgang og opmærksomhed på det enkelte barn og har en positiv retorik, dvs. at vi italesætter den adfærd og handlinger, vi gerne ser mere af. Vi bruger et hen-imod-sprog.

I det kommende år sætter vi sammen med vores læringskonsulent gang i et udviklingsprojekt omkring "Børns hjerner". Der er i de sidste årtier sket en ændring i den måde, neuropsykologien opfatter børns hjerner på. Projektet skal gøre os klogere på den nye viden om børns hjerner, så vi sikrer, at vi anvender de læringsformer, som barnets hjerne er indrettet og parat til, og bliver endnu skarpere på at tage barnets perspektiv. Når vi kender Hjernens spilleregler, og forstår hvilke spor vi sætter i hinandens hjerner, kan vi benytte Hjernesmarte redskaber (Annette Prehn – Hjernesmart pædagogik) i mødet med barnet.

Det er afgørende for barnets trivsel og udvikling, at vi har et godt samarbejde med forældrene. Vi signalerer anerkendelse og velkommenhed i praksis og opbygger et tillidsforhold med forældrene i den daglige kontakt. Vi har procedurer og strukturer for samarbejdet med forældrene, men der tages altid udgangspunkt i familiens behov.

Er der behov for en særlig indsats kan vi indkalde til TVÆRS-enhed, hvor forældre og pædagogisk personale kan få sparring fra andre faggrupper f.eks. psykolog, tale/høre-lærer, fysioterapeut, sundhedsplejerske og læringskonsulent.

Sammenhæng til børnehaveklassen

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen."

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

I områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg arbejder vi ud fra Esbjerg Kommunes "Smart skolestart", der indeholder en række krav til overgangen fra Dagtilbud til Skole. Målet er at skabe sammenhæng i indsatsen med børns læring og trivsel på tværs af overgangene.

Vi samarbejder med Cosmoskolen (Spangsbjergskolen, Boldesagerskolen og Bakkeskolen).

Vi arbejder med at skabe en *rød tråd* i barnets overgang til skole ved at have fælles mål for, hvad der skal arbejdes med i områdeinstitutionen, førskolegruppe og 0. klasse. I vores storegruppe har vi særlig fokus på "Mini-NOK", "Fri for mobberi", dialogisk læsning og motorik.

Vi har udarbejdet en dynamiske årsplan byggende på et gensidigt og forpligtende samarbejde, indeholdende fælles aktiviteter, fælles planlægningsmøder, fælles forældremøder og "overleveringsamtaler".

Vi har i samarbejdet med Cosmosskolen prioriteret at indgå i et forpligtende samarbejde, hvor en ansat fra områdeinstitutionen kan følge med børnene over på skolen i førskoleforløbet.

I Områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg har vi også fokus på andre overgange i barnets liv.

Ved opstart i daginstitutionen lægger vi vægt på samarbejdet med forældrene ved at afholde opstartssamtaler og tilrettelægge overgangen til daginstitutionen, således at det passer med familiens ønsker og behov.

Vi har et formaliseret samarbejde med dagplejen, som bl.a. indeholder besøg fra dagplejen ved barnets overgang til daginstitution.

Ved overgangen fra vuggestuen til børnehaven holder vi en overgangssamtale med forældrene med udgangspunkt i Hjernen og Hjertets dialogprofil. Børnene kommer på små besøg sammen med vuggestuepædagogen i børnehaven inden opstarten.

Overgangen fra børnehavegruppe til Storegruppen starter op i april jf. SMART-skolestart.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg samarbejder vi med nærmiljøet i det omfang, der giver mening.

Det er vigtigt for os at skabe en sammenhæng i børnenes liv, at børnene oplever at være en del af nærmiljøet. Vi benytter de muligheder, der ligger i nærmiljøet, til at skabe oplevelser og læringsmiljøer for børnene.

Eksempler på samarbejde med nærmiljøet:

Bydelens børnehus har et samarbejde med tandplejen, hvor tandplejen besøger institutionen og børster tænder sammen med børnene.

Vognsbøl Børnehus samarbejder med ældrecenteret Skovbo, hvor en gruppe vuggestuebørn besøger et demensafsnit et par gange om måneden, og børnehavebørnene deltager i en række arrangementer som fastelavn, Sankt Hans og julefest.

Højvangshaven samarbejder med Spangsbjergskolen, hvor Storegruppen besøger skolen hver fredag og benytter deres faciliteter.

Vi samarbejder med SEPE, hvor vi låner deres flexbaner og har et fællesarrangement omkring bevægelse i Dokken hvert år.

Vi samarbejder med kirken omkring børnejulegudstjenester

Vi samarbejder med Biblioteket omkring besøg af bogbussen og lån af bøger. Har vi konkrete behov for litteratur omkring et emne, finder biblioteket bøger til os.

Vi samarbejder med Rybners, hvor vi står for pyntning af deres juletræ ved en lille arrangement.

Vi samarbejder med UCSyd og Social og sundhedsskolen, og har hvert år studerende/elever i praktik. Vi anser det som en fornem opgave at deltage i arbejdet med dygtiggøre og udvikle de studerende/elever, der er vores evt. kommende kollegaer. Vi får også besøg af studerende, der laver observationer og små pædagogiske aktiviteter sammen med børnene.

Vi samarbejder med Dagplejen og Cosmos skolen for at sikre gode overgange i barnets liv.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg er den legende tilgang vigtig. Vi indretter små læringsmiljøer, der stimulerer sanser og læringslyst, og hvor barnet selv kan være aktiv deltagende i sin læring. Læringsmiljøerne tager udgangspunkt i et børneperspektiv, hvor børnenes interesser og indbyrdes samspil stimuleres.

Vi er ”Active Living” institution (”Bevæg Dig For Livet”) og bevægelse har en vigtig rolle, der er plads til bevægelse og kropslig udfoldelse, bl.a. har alle tilbuddene hængedynger tilgængeligt både inde og ude. Vi vægter i forbindelse med ”Active Living” og ”Bevæg Dig For Livet” også et godt udeliv, både på legepladsen og på ture ud af huset.

Børnene har i vores læringsmiljø mulighed for at søge stilleområder, hvor de kan fordybe sig eller lege stille lege.

Vi vægter højt, at der skal være plads til forskellighed og, at vi behandler hinanden med ordentlighed og respekt. Vi arbejder med "Fri for mobberi" og har sat gang i et projekt omkring "Børns hjerner", som et led i at give børnene en større forståelse for deres egne følelser og udvikle empati for andre.

Områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg er skofri, det gavner indeklimaet og formindsker sygdomstilfælde, da børnene leger meget på gulvet.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi har et dynamisk mindset, vi lader os ikke begrænse og arbejder hele tiden på at blive bedre i mødet med barnet. Vi følger med i ny viden omkring børns udvikling. I efteråret 2019 går vi i gang med et udviklingsprojekt omkring børns hjerner og HjernesmarTE redskaber (Annette Prehn, ”Hjernesmart pædagogik”), sammen med

psykologer og læringskonsulenter fra Pædagogisk Enhed. Først når vi forstår, hvordan børns hjerner fungerer, kan vi for alvor tage udgangspunkt i et børneperspektiv.

Vi møder barnet ud fra deres forudsætninger og arbejder med nærmeste udviklingszone. Det basale fundament for deres udvikling er deres sansemotoriske udvikling. Børn lærer gennem deres sanser. Jo flere sanser vi sætter i spil, jo bedre lagres den nye viden i barnets hjerne.

Barnet skal lære at være. Barnet skal have mulighed for at udfolde sine potentialer og udvikle et nuanceret kendskab til sig selv. Vi hjælper børnene til at lære at sætte grænser og give udtryk for egne følelser og behov, samtidig med at de også forstår andres behov og grænser.

Vi er omhyggelige i mødet med barnet, vi er lydhøre og medlevende. Barnet skal opleve sig selv som værdsat, set, hørt og forstået i et samspil med omgivelserne.

Barnet møder en struktureret og forudsigelig hverdag, hvor det føler sig delagtiggjort i hverdags rutiner. Vi arbejder med selvhjulpethed for at styrke barnets selvværd og fremme dets selvstændighed og robusthed.

Vi anerkender forældrenes ansvar og betydning for barnets udvikling og trivsel.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det er i mødet med andre, at vi udvikler os som menneske. Børns udviklingsmuligheder er derfor afhængige af, om det indgår i et gensidigt og nuanceret fællesskab.

Alle børn har krav på at indgå og deltage i børnefællesskaber. Vi støtter barnet i at danne venskaber og lære, hvordan de kommer med i og er en del af en gruppe. Vi opstiller små læringsmiljøer, hvor barnet kan øve sig i de sociale spilleregler og opnå erfaringer gennem ”fri leg”.

Barnets mulighed for og evne til tilknytning og empati er afgørende for dets udfoldelse i leg og samspil med andre børn. Vi arbejder med Mini-NOK og Maryfondens antimobbeprogram ”Fri for mobberi”. Herigennem udvikler barnets sin selvforståelse og robusthed, lærer at aflæse andres følelser og signaler og får adgang til give og opnå anerkendelse.

Vi har et inkluderende menneskesyn. Vi har fokus på fællesskabets evne til at inkludere alle børn og på kontekstens betydning for børns udvikling. Vi arbejder med et ressourcensyn og barnets nærmeste udviklingszone. Vi tror barnet gør ”det”, hvis det kan.

Vi arbejder med børnenes demokratiske dannelse ved at følge deres spor og øve demokratiske spilleregler. Vi udbyder aktiviteter, som fremmer og stimulerer både gruppen og det enkelte barns deltagelse.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sprog og kommunikation er forudsætningen for at udtrykke sig og kommunikere med andre. Sprog og kommunikation skaber kontakt, og barnets evne til at bruge nuancerne i sproget og kommunikationen støtter og fremmer både barnets selvforståelse og barnets forståelse af omverdenen. Således er sproget og kommunikation også en forudsætning for, at barnet er i stand til at give udtryk for egne behov samt finde løsninger på problemer og konflikter.

Når vi møder barnet med nærvær og engagement og italesætter det, som barnets følelsesmæssigt oplever, styrkes relationen, som er base for god og positiv udvikling.

Vi har en nysgerrig tilgang med stor fokus på sprogets betydning. Det talte ord forstås bedre, når det suppleres med handlinger og andre former for sprog fx babytegn, kropssprog, billedsprog og skriftsprog.

Vi arbejder med rim, remser og sange. Vi anvender dialogisk læsning og har et samarbejde med biblioteket omkring lån af bøger og besøg af bogbussen.

Vi har et tæt samarbejde med tale/høre-læreren, som inddrages med udgangspunkt i at højne kvaliteten af barnets sproglige og kommunikative udvikling.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg er Active Living institutioner (Bevæg Dig For Livet). I 2017 gennemgik hele personalegruppen et kursusforløb på Ollerup Idrætshøjskole, med fokus på primære sanser, grundmotorik og grundlege.

Vi arbejder med primære sanser og grundmotorik, som er altafgørende for barnets selvkontrol, evne til at lære og måden de indgår i de sociale relationer på. Vi ”slipper legen fri” således, at motivationen til at lege og bevæge sig er det bærende element.

Vi er en del af Esbjerg Kommunes Vision: ”Bevæg dig for livet”. Vi har en bevægelsesstrategi, hvor sanser, bevægelse, leg og udeliv er de vigtigste elementer.

Vi har uddannede motorikvejledere og motorikassistenter, der observerer og understøtter børnenes motoriske udvikling i samarbejde med forældrene og det øvrige pædagogiske personale.

Motorisk kontrol og motorisk sikkerhed udvikles, når kroppen udfordres og barnet motiveres til at prøve igen og igen. Vi arbejder med børnenes selvhjulpethed. Barnets motorik styrkes, når det kan selv og får lov. Gennem viden om og indsigt i hvordan kroppen fungerer, og hvad den betyder for sundhed og velvære, får barnet samtidig mulighed for at få indsigt i sig selv og andre.

Vi har i områdeinstitutionen Jerne-Spangsbjerg en fælles bevægelsesdag i Dokken hvert år.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Forudsætningen for at forstå verden er kendskab til den natur, mennesker lever i og har ansvar for. Naturoplevelser bidrager både til barnets følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling. Naturen giver barnet mulighed for ved selvsyn at forstå sammenhænge, der ellers kan være svært håndgribelige, fx årstidernes skift. At bruge naturen som eksperimentarium og læringsrum danner grundlaget for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø.

Børnene skal have lov til at undersøge verden. De skal undersøge naturen ved at eksperimentere, undre sig og fordybe sig. Vi har oprettet forskellige ”sciencekasser”, der gør det let at tage redskaber med i naturen for at undersøge og eksperimentere.

Børnene skal opnå begyndende viden omkring bæredygtighed og dyrenes vilkår. Vi deltager i den årlige affaldsindsamling som Danmarks naturfredningsforening står for. Vi lærer om genbrug og har fokus på, hvordan vi kan bruge naturens materialer.

Vi har fokus på matematisk opmærksomhed. Mængde, vægt, længde, form og farver indgår i den undersøgende og eksperimenterende tilgang.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kultur er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, at vi definerer vores eget kulturelle ståsted og genkender vores egne kulturelle rødder. Gennem mødet med andre udtryksformer – både kunstnerisk og kulturelt – udfoldes børnene til hele, nysgerrige og tolerante mennesker. Mennesker, der har forståelse for, at verden er mangfoldig, og at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være vidt forskellige.

Vi vækker nysgerrighed og lader børnene eksperimentere med forskellige materialer og stimulerer deres sanser. Via dette lærer vi børnene at tænke innovativt. Vi præsenterer børnene for den kreative proces og giver dem dermed glæden ved selv at skabe.

Vi lægger stor vægt på, at børnene får kendskab til deres nærmiljø og Esbjerg by. Vi deltager gerne i forskellige kulturelle, sportslige og traditionelle tilbud.

Vi har fokus på den danske kulturs normer og værdier både i hverdagen og i vores traditioner.

Børnene opnår digital læring og dannelse, ved at i-pads, projektor og lign. anvendes som redskaber til at understøtte det pædagogiske arbejde.

Vi understøtter børnenes kreativitet ved at have en undersøgende og nysgerrig tilgang, hvor børnene får lov til at arbejde med forskellige materialer og redskaber. Vi eksperimenterer og oplever, at det at fejle er en naturlig del af processen.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Facilitering af dokumentationskultur:

Tydeliggørelse af dokumentationen med mening – Børnegruppens trivsel og læring, det enkelte barns trivsel og læring og sammenhængen til læringsmiljøet.

Facilitering af evalueringsskultur:

Evalueringen er rammesættende for en struktureret dialog om og analyse af den pædagogiske praksis, hvor målet er en justering af eller nye tiltag, som vil styrke det pædagogiske læringsmiljø og dermed børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.